

Inhoudsopgave

Het koloniale slavernijverleden en doorwerkingen: inleiding – Rose Mary Allen, Esther Captain, Matthias van Rossum en Urwin Vyent 11

Deel 1

Actuele vraagstukken

1. De Nederlandse wetenschap en overheid over het slavernijverleden en zijn doorwerkingen – Alex van Stipriaan 25

2. Een misdaad tegen de menselijkheid: Nederlandse lokale politici en burgemeesters – Nancy Jouwe 39

Methode: Digital Humanities – Margo Groenewoud 50

3. Het slavernijverleden in het Nederlandse onderwijs – Tom van der Geugten 53

4. Kolonialisme en slavernij in het onderwijs: de Nederlandse Cariben en Indonesië – Luc Alofs, Edu Dumasy, Kenny Meyers en Elviera Sandie 65

Interviews: multiperspectiviteit in het publieke slavernijdebat – Myrthe Kraaijenoord en Eva Thielen 72

5. Herdenkingen en doorwerkingen van de slavernij in Nederland – Markus Balkenhol 83

De Gouden Koets – Annemarie de Wildt 92

6. Een perspectief op herstel en *transformative justice* – Nicole Immler 95

Methode: orale geschiedenis – Rose Mary Allen 106

Deel 2

Slavernij, afschaffingen en doorwerkingen

7. Het kronkelige pad van slavernij naar ‘vrije’ arbeid – Ellen Klinkers	111
Methode: archeologie – Felicia Fricke	122
8. Afschaffing zonder emancipatie – Kwame Nimako	125
9. De Nederlandse politiek en slavernij in de negentiende eeuw – Lauren Lauret	133
10. Gedwongen verplaatsing en illegale slavenhandel na de afschaffing – Ulbe Bosma	145
Methode: slavenregisters en onderzoek – Coen van Galen	156
11. Slavernij, kolonialisme en de financiële sector – Pepijn Brandon	161
12. Koloniale onvrije arbeid in negentiende-eeuws Nederlands-Indië – Jan Breman	173
Belast koloniaal verleden – Anne-Marieke van Schaik	184
13. Talen en literaturen van de voormalige Nederlandse koloniën – Michiel van Kempen	187
Methode: slavernij en visuele bronnen – Caroline Drieënhuizen	198
14. ‘Somtjits een Moor by maegdekens’: de koloniale wereldorde in de Nederlandse kunst – Valika Smeulders	203
Slavernij in Nederland? – Mark Ponte	218

Deel 3

Nederlandse koloniale slavernij wereldwijd

15. Koopwaar, dwangarbeid en opstandigheid: over slavernij en daarna op de Nederlands-Caribische eilanden – Charles do Rego	225
16. Van leed en verzet naar veerkracht: slavernij in Suriname – Helmut Gezius	237
Sporen van de slavernijgeschiedenis in buitenlandse archieven – Ramona Negrón	248
17. Kolonialisme, slavernij en slavenhandel in Berbice, Demerara en Essequibo – Marjoleine Kars	251
18. Slavernij in Nederlands Noord-Amerika – Andrea Mosterman	263
19. Nederlands-Brazilië tussen 1630 en 1654 – Erik Odegard	275
Nederlanders in Atlantisch Afrika voor 1800 – Filipa Ribeiro da Silva	286
Zwarte Hollanders – Martin Bossenbroek	289
Kanteljaar 1873 – Martin Bossenbroek	291
20. ‘Ik wil niet zwijgen’: slavernij en kolonialisme in en rondom Zuid-Afrika – Kate Ekama	295
Rechtszaken als bron – Sophie Rose	304
21. Nederlandse slavernij in Zuid-Azië – Titas Chakraborty	307
22. Slavernij in koloniaal Indonesië – Alicia Schrikker	319

Deel 4

Vroege vorming van slavernij en kolonialisme

23. Slavernij van overheidswege: de Staten-Generaal tussen 1581 en 1796 – Arthur Weststeijn	333
Het koloniale verleden van provincies en Admiraliteiten – Gerhard de Kok	344
24. Een vergeten bladzijde? De vroege participatie van de Zuidelijke Nederlanden aan slavernij – Jeroen Puttevils	347
25. Particuliere belangen bij slavernijpolitiek en koloniale expansiepolitiek – Joris van den Tol	359
Koloniale expansie en de Nederlandse staat – Myrthe Kraaijenoord	366
26. De verstrengeling van kolonialisme en lokale samenleving: de Sefarden op Curaçao – Jeanne Henriquez	371
27. ‘In openlijken strijd met den geest des Christendoms’? De kerk in het Nederlandse slavernijverleden – Martijn Stoutjesdijk	381
Missie en zending in de Nederlandse koloniën: meer dan bekering en ‘beschaving’ – Geertje Mak en Marit Monteiro	390
28. De economische en sociale impact van het Nederlandse koloniale slavernijverleden – Matthias van Rossum	393
De koloniale collecties van de stadhouders Willem IV en Willem V – Marie Christine van der Sman	404
29. De koloniale winsten van de prinsen van Oranje – Raymund Schütz	407

Het koloniale slavernijverleden en doorwerkingen: bevindingen – Rose Mary Allen, Esther Captain, Matthias van Rossum en Urwin Vyent	421
Dankwoord	445
Noten	447
Literatuurlijst	463
Illustratieverantwoording	473
Register	475